

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหาร
วัสดุคงคลังประเภทเชือเพลิงแข็ง
ในโรงงานปูนซีเมนต์ ลำปาง

ผู้เขียน

นายวีรกร สายเทพ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร.วีเนส ฤทธิ์

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.ศศิเพ็ญ พวงสายใจ

กรรมการ

ผศ.สุรัวตน์ ยิบมันตะสิริ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษารั้งนี้มี 3 มีวัตถุประสงค์ ได้แก่ (1) เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนของวัสดุคงคลัง ประเภทเชือเพลิงแข็ง ในโรงงานปูนซีเมนต์ ลำปาง (2) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารวัสดุ คงคลัง โดยใช้วิวัฒนาการบริมาณสั่งซื้อที่ประยัดและหาจุดเหมาะสมในการสั่งซื้อ และ (3) เพื่อ วิเคราะห์ส่วนเพิ่มต่อกำไรของหน่วยธุรกิจในการนำรูปแบบการสั่งซื้อที่ประยัดไปใช้ในการควบ คุมวัสดุคงคลัง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นทุติยภูมิจากโรงงานปูนซีเมนต์ ลำปาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2546 จำนวน 5 ปี โดยที่วิธีการศึกษาใช้โมเดลบริมาณการสั่งซื้อที่ประยัดของ Ford W. Harris

ในการศึกษารั้งนี้สมมติให้ต้นทุนสินค้าคงคลังประกอบด้วยต้นทุน 4 ประเภท คือ ต้นทุนที่เป็นมูลค่าของตัวสินค้า ต้นทุนการสั่งซื้อ ต้นทุนการจัดเก็บและต้นทุนสินค้าขาดมือ ซึ่ง เป็นค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นเมื่อเชือเพลิงแข็งขาดแคลน โดยในการศึกษาในครั้นี้ได้สมมติให้มี ต้นทุนสินค้าขาดมือ เพราะประเมินได้ยากและต้องใช้หลายหน่วยงานร่วมกันในการประเมิน

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณเชื้อเพลิงแข็งในโรงงานเฉลี่ยหั้ง 5 ปี มีจำนวนเท่ากับ 186,508 ตันต่อปี ต้นทุนสินค้าคงคลังเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 80,263,687 บาทต่อปี หรือคิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 432.39 บาทต่อตัน โดยปริมาณสั่งซื้อเฉลี่ยเท่ากับ 5,000 ตันต่อครั้ง และจำนวนครั้งในการสั่งซื้อเท่ากับ 38 ครั้งต่อปี เมื่อใช้วุปแบบการจัดการสินค้าคงคลังแบบปริมาณสั่งที่ซื้อประจำเดือนมาใช้ในการบริหารเชื้อเพลิงแข็งพบว่า ปริมาณการสั่งซื้อที่ประจำเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 563 ตันต่อครั้ง โดยจำนวนครั้งในการสั่งซื้อเท่ากับ 332 ครั้งต่อปี มีผลทำให้ต้นทุนสินค้าคงคลังเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 795,741 บาทต่อปี หรือคิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 428.17 บาทต่อตัน เกิดส่วนเพิ่มต่อกำไรในต้นทุนสินค้าคงคลังเฉลี่ยเท่ากับ 747,946 บาทต่อปี หรือคิดเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 4.22 บาทต่อตัน

อิชสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title

An Efficiency Analysis of Solid Fuel Inventory Management in Lampang Cement Factory

Author Mr.Weerakorn Saitep

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof. Dr.Venus Rauechai	Chairperson
Asst. Prof. Dr.Sasipen Phuangsaichai	Member
Asst. Prof. Suwarat Gypmantasiri	Member

ABSTRACT

The study has 3 objectives : (1) to analyze an existing inventory cost of solid fuel in Lampang Cement Factory, (2) to analyze an efficiency of inventory management using Economic Order Quantity (EOQ) model and to find optimal size of order per time, and (3) to analyze incremental profit when Economic Order Quantity model is used in inventory management. Secondary data on actual use of solid fuel from the Lampang Cement Factory during 1999 to 2003 were used for the study. Economic Order Quantity model of Ford W. Harris is used.

In the study, the inventory costs are assumed to consist of 4 types of costs: (1) value of solid fuel (2) ordering cost (3) holding cost and (4) shortage cost i.e. opportunity cost incurred when solid fuel is in shortage. However, the shortage cost is assumed to be nil due to difficulty to evaluate their value and there are a lot of departments involved.

The study shows that the actual inventory quantity is 186,508 tons per year on average, the average inventory cost is 80,263,687 baht per year, the average inventory cost per ton is 432.39 baht, the average actual quantity ordered is 5,000 tons per time, and the total number of order is 38 times per year. When the EOQ model is applied in inventory management, it is found that the average quantity should be 563 tons per order, the total order number should be 332 times per year, the average inventory cost should be 795,741 baht per year and the average inventory cost per ton should be 428.17 baht. The average incremental profit due to EOQ management should be 747,946 baht per year with average inventory cost per ton of solid fuel should be 4.22 baht.

